เรื่องเสร็จที่ ๒๑๘/๒๕๖๗

บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย

เรื่อง การเทียบตำแหน่งพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงานเพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕

กรุงเทพมหานครได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๑๔๐๔/๒๖๙ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๖๗ และหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กท ๑๔๐๔/๔๘๘ ลงวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไป สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขตกรุงเทพมหานครเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยนั้น เนื่องจากกรุงเทพมหานครมีจำนวนข้าราชการตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไป สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต ๕๐ เขต เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยไม่รวมผู้อำนวยการเขตและผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต จำนวน ๑๑๓ คน แม้ต่อมาคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้ให้ความเห็นในเรื่องเสร็จที่ ๘๔/๒๕๖๗ ว่า พนักงานเทศกิจระดับอาวุโสถือเป็นข้าราชการหรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงสามารถพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้ก็ตาม แต่บางสำนักงานเขตยังคงมีเจ้าหน้าที่ของรัฐที่สามารถเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้จำนวน ๑ ถึง ๒ คน จึงไม่เพียงพอที่จะปฏิบัติงานบังคับการตามกฎหมาย และเมื่อเทียบกับสถิติปริมาณคดีที่กรุงเทพมหานครได้ดำเนินการเปรียบเทียบปรับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๖ มีคดีที่เปรียบเทียบปรับโดยเฉลี่ยต่อเดือน ประมาณ ๑๘,๖๐๐ คดี (๓๗๒ คดี/เดือน/สำนักงานเขต) ประกอบกับสำนักงานเขตได้มอบหมายงานให้ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงาน เป็นหัวหน้างานเพื่อควบคุมและปฏิบัติงานตรวจตราดูแลและดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ และกฎหมายอื่นที่กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครด้วย หากสามารถกำหนดให้ข้าราชการดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้ จะทำให้เกิดความสะดวกต่อการปฏิบัติงาน เช่น กรณีพบความผิดซึ่งหน้า เจ้าหน้าที่ดังกล่าวจะสามารถแจ้งข้อกล่าวหาและออกคำสั่งปรับเป็นพินัยแก่ผู้กระทำความผิดได้ โดยไม่ต้องเดินทางกลับไปสำนักงานเขตเพื่อส่งเรื่องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการออกคำสั่งปรับเป็นพินัยอีก นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งโดยรวมของพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงานจากมาตรฐานกำหนดตำแหน่ง คำสั่งมอบหมายงาน และลักษณะงานที่ปฏิบัติจริงแล้ว กรุงเทพมหานครเห็นว่า ลักษณะงานของพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงานสามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้

กรุงเทพมหานครจึงขอหารือว่า ข้าราชการกรุงเทพมหานครสามัญ ตำแหน่งพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงาน สังกัดฝ่ายเทศกิจ สำนักงานเขต กรุงเทพมหานคร ซึ่งปฏิบัติหน้าที่บังคับการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ ถือเป็นข้าราชการหรือพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัยฯ หรือไม่ หากไม่สามารถเทียบได้ กรุงเทพมหานครจะขออนุมัติเพื่อดำเนินการแตกต่างจากข้อ ๑๐ โดยขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนดให้ข้าราชการดังกล่าวเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยได้หรือไม่

คณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยได้พิจารณาข้อหารือของกรุงเทพมหานคร โดยมีผู้แทนกรุงเทพมหานครเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า การที่ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง[๑] แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดให้รัฐมนตรีประกาศกำหนดรายชื่อตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งมีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยใช้ถ้อยคำว่า “ข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่า” เป็นการกำหนดให้ข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าเป็นตำแหน่งหลักเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาและยังได้กำหนดให้มีการเทียบกับตำแหน่งประเภทอื่นซึ่งเทียบได้ไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปด้วย เพื่อให้การใช้บังคับเรื่องนี้มิได้จำกัดเฉพาะตำแหน่งประเภทวิชาการเท่านั้น แต่รวมถึงตำแหน่งประเภทอื่นหรือตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นซึ่งมีมาตรฐานตำแหน่ง หน้าที่ความรับผิดชอบ และคุณภาพของงานโดยประมาณไม่ต่ำกว่าตำแหน่งในระดับชำนาญการขึ้นไปในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ ด้วย และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง ความรู้ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งข้าราชการประเภทวิชาการในระดับชำนาญการกับตำแหน่งประเภททั่วไปในระดับชำนาญงานตามข้อ ๖[๒] ข้อ ๗ (๒)[๓]

---

[๑]ข้อ ๑๐ ในกรณีที่กฎหมายซึ่งบัญญัติความผิดทางพินัยมิได้บัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตำแหน่งใดมีอำนาจปรับเป็นพินัย ให้รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นประกาศกำหนดบัญชีรายชื่อตำแหน่งข้าราชการและพนักงานของหน่วยงานของรัฐที่มีตำแหน่งไม่ต่ำกว่าระดับชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าเป็นผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย โดยในกรณีที่กฎหมายกำหนดอัตราค่าปรับเป็นพินัยสูงสุดไว้ไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท รัฐมนตรีจะกำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวคนเดียวเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาการปรับเป็นพินัยก็ได้

ฯลฯ ฯลฯ

[๒]ข้อ ๖ ตำแหน่งประเภทวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่ใช้ความรู้ในทางวิชาการ ซึ่ง ก.ก. กำหนดว่าต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้น โดยมีการจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภทวิชาการตามกฎ ก.ก. นี้

[๓]ข้อ ๗ ตำแหน่งประเภทวิชาการ มี ๕ ระดับ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๒) ตำแหน่งประเภทวิชาการระดับชำนาญการ ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูงในงานวิชาการ ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก

(ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงานสูง ในงานวิชาการปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ยาก

ฯลฯ ฯลฯ

ข้อ ๘[๔] และข้อ ๙ (๒)[๕] แห่งกฎ ก.ก. ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดประเภทตำแหน่งและระดับตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับมาตรฐานกำหนดตำแหน่งของเจ้าพนักงานเทศกิจระดับชำนาญการและพนักงานเทศกิจระดับชำนาญงานตามที่คณะกรรมการข้าราชการกรุงเทพมหานครและบุคลากรกรุงเทพมหานครกำหนดแล้ว จะเห็นได้ว่า พนักงานเทศกิจระดับชำนาญงานเป็นตำแหน่งที่มีลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่ง คุณภาพของงาน ความสามารถ ทักษะ และสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับตำแหน่งโดยรวมไม่ต่ำกว่าตำแหน่งข้าราชการระดับชำนาญการ ทั้งนี้ ตามนัยความเห็นของคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัยที่เคยให้ไว้ในเรื่องเสร็จที่ ๖๒/๒๕๖๗[๖] เรื่องเสร็จที่ ๘๔/๒๕๖๗[๗] และเรื่องเสร็จที่ ๑๑๐/๒๕๖๗[๘] ดังนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งรักษาการตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ จึงสามารถพิจารณาแต่งตั้งข้าราชการกรุงเทพมหานครประเภททั่วไปในตำแหน่ง “พนักงานเทศกิจชำนาญงาน” เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๐[๙] แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

---

[๔]ข้อ ๘ ตำแหน่งประเภททั่วไป ได้แก่ ตำแหน่งซึ่งมิใช่ตำแหน่งประเภทบริหาร ประเภทอำนวยการ และประเภทวิชาการ แต่เป็นตำแหน่งในฐานะผู้ปฏิบัติงานซึ่งเน้นการใช้ทักษะ ฝีมือในการปฏิบัติงาน โดยมีการจำแนกตามลักษณะหน้าที่ความรับผิดชอบและคุณภาพของงานเป็นหลัก และในกรณีที่เห็นสมควร ก.ก. จะกำหนดว่าตำแหน่งใดต้องใช้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเพื่อปฏิบัติงานในหน้าที่ของตำแหน่งนั้นด้วยก็ได้ หรือตำแหน่งอื่นที่ ก.ก. กำหนดให้เป็นตำแหน่งประเภททั่วไปตามกฎ ก.ก. นี้

[๕]ข้อ ๙ ตำแหน่งประเภททั่วไป มี ๔ ระดับ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ ฯลฯ

(๒) ตำแหน่งประเภททั่วไประดับชำนาญงาน ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งสำหรับผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงาน ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยาก

(ข) ตำแหน่งสำหรับหัวหน้างาน ซึ่งต้องกำกับ แนะนำ ตรวจสอบการปฏิบัติงานของผู้ร่วมปฏิบัติงาน โดยใช้ความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความชำนาญงาน ปฏิบัติงานที่ต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาที่ค่อนข้างยาก

ฯลฯ ฯลฯ

[๖]บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การเทียบตำแหน่งข้าราชการของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ซึ่งมีตำแหน่งชำนาญการขึ้นไปหรือเทียบเท่าตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระเบียบปฏิบัติในการปรับเป็นพินัย พ.ศ. ๒๕๖๖

[๗]บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การเทียบตำแหน่งข้าราชการกรุงเทพมหานครเพื่อแต่งตั้งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัย การส่งคำสั่งปรับเป็นพินัย และการดำเนินการอื่นในกรณีที่มีการผิดนัดการผ่อนชำระค่าปรับเป็นพินัย

[๘]บันทึกคณะกรรมการว่าด้วยการปรับเป็นพินัย เรื่อง การปรับเป็นพินัยกรณีการกระทำกรรมเดียวเป็นความผิดกฎหมายหลายบท และการกำหนดเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจปรับเป็นพินัยตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

[๙]โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น